

Β. Γ. Τζέμος- Μ.-Η. Πραβίτα (Επιμέλεια), Συνταγματική Αναθεώρηση, 2015, σελ. 174, Εκδόσεις Σάκκουλα

Πρόκειται για δημοσίευση 10 άρθρων επί των εισηγήσεων από το επιστημονικό συνέδριο που διοργάνωσε η Ένωση Ελλήνων Δημοσιολόγων στο Πανεπιστήμιο Αθηνών τον Φεβρουάριο του 2014 με θέμα «Συνταγματική Αναθεώρηση». Στο πλαίσιο του συνεδρίου διατυπώθηκαν απόψεις, μερικές από τις οποίες ρηξικέλευτες, σχετικά με την ενδεχόμενη και ευκαταία συνταγματική αναθεώρηση και διαπιστώθηκε υπό το βάρος της σύγχρονης πολιτικής και οικονομικής πραγματικότητας, η συστηματική παραβίαση των συνταγματικών διατάξεων υπό την πίεση των μνημονιακών υποχρεώσεων της χώρας.

Ακολουθεί περιληπτική αναφορά στα κεντρικά σημεία των εισηγήσεων- άρθρων που περιέχονται στον σχολιαζόμενο τόμο:

- 1. Αναθεώρηση του Συντάγματος και Αναθεώρηση της Συνθήκης της Λισαβόνας (Β. Τζέμου):** Η αναθεώρηση του Συντάγματος αποσκοπεί στη βελτίωση και στην επικαιροποίηση των συνταγματικών διατάξεων με γνώμονα τις ανάγκες και τις παθογένειες που ανεφάνησαν κατά την εφαρμογή τους. Πρωτίστως πρέπει να κατατείνει στη βελτίωση της πραγματικής προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Εφόσον τα εθνικά ζητήματα ζυμώνονται θεσμικά και ουσιαστικά με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο, απαιτούνται ουσιαστικές προσαρμογές και νομοτεχνικές αλλαγές στο Σύνταγμα που να συμβαδίζουν με την πεμπτούσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στα πλαίσια αναθεώρησης της Συνθήκης της Λισαβόνας, ως πρωτογενούς Ευρωπαϊκού δικαίου, προτείνονται απο το συγγραφέα, η ενίσχυση της δωρεάν δημόσιας υγείας, η προσπάθεια καταπολέμησης της ανεργίας, η πανευρωπαϊκή κατοχύρωση του αξιοπρεπούς ελάχιστου εισοδήματος και η ανάγκη πρόβλεψης ευρωπαϊκής χρηματοδότησης για τη σίτιση και στέγαση των απόρων. Τέλος, στόχος, εν καιρώ κρίσης πρέπει να είναι η ενιαία διεθνής και ευρωπαϊκή προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η ενίσχυση της δημοκρατίας.
- 2. Μία συγκεκριμένη πρόταση για την αναθεώρηση του άρθρου 86 Σ (Χ. Τσιλιώτη):** Το ζήτημα της ποινικής ευθύνης των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους έχει αναχθεί σε κεντρικό ζήτημα της συζήτησης για την αναθεώρηση του Συντάγματος και μάλιστα υπάρχει απόλυτη ομοφωνία περί αναθεώρησής του. Ως βασικές κατευθύνσεις αναθεώρησης του άρθρου 86 Σ προβάλλονται πρώτον, η διενέργεια της προκαταρκτικής εξέτασης και η άσκηση, ανάκληση, ή αναστολή της ποινικής δίωξης από τον Εισαγγελέα του ΑΠ και δεύτερον η υπαγωγή στη γενική ρύθμιση του άρθρου 111 ΠΚ περί παραγραφής, χωρίς πρόβλεψη οποιασδήποτε ευνοϊκής ρύθμισης περί βραχύτερης παραγραφής. Προτείνεται ότι για την ανεύρεση της κατά το δυνατό ιδανικής λύσης, θα μπορούσε να συνδιαστεί η αναθεώρηση του άρθρου 86 Σ μαζί με εκείνη των άρθρων για τη βουλευτική ασυλία και τον τρόπο επιλογής των ανωτάτων δικαστικών. Τέλος, τονίζεται η επείγουσα ανάγκη αναθεώρησης του ισχύοντος συστήματος διότι οδηγεί στην απαξίωση του πολιτικού μας συστήματος και των πολιτικών της χώρας.
- 3. Το άρθρο 74 του Συντάγματος και τα Interna Corporis της Βουλής: Το ανεφάρμοστο Σύνταγμα. Διατήρηση, κατάργηση ή αναθεώρηση; (Η. Μικρούλεα):** Αναφέρονται δυο σύγχρονα ζητήματα σχετικά με την

νομοπαρασκευαστική εργασία. Το πρώτο ζήτημα είναι η έλλειψη από την αιτιολογική έκθεση ουσιαστικού περιεχομένου, δηλαδή απουσία της αιτιολογίας της αναγκαιότητας, καταλληλότητας και αναλογικότητας των προτεινόμενων ρυθμίσεων, παρότι επιτάσσεται από το Σύνταγμα στο άρθρο 74 παρ.1 του Σ. Το δεύτερο ζήτημα είναι πως αντίθετα με την παρ. 5 του άρθρου 74 Σ, οι νόμοι των τελευταίων δεκαετιών είναι γεμάτοι από διατάξεις άσχετες με το κύριο αντικείμενό τους και παρατηρείται μία τάση άναρχης θέσπισης αυτοτελών ρυθμίσεων. Προτείνεται λοιπόν, η παρέμβαση του αναθεωρητικού νομοθέτη προκειμένου αφενός, η αιτιολογική έκθεση να είναι ουσιαστική και περιεκτική, αφετέρου το σχέδιο νόμου να περιλαμβάνει διατάξεις που τελούν μεταξύ τους, ως προς το αντικείμενο, σε σχέση λογικής ενότητας και αλληλουχίας, που δύναται να επιτευχθεί με την αναγνώριση πρόσθετων δικαιωμάτων στην κοινοβουλευτική μειοψηφία, ώστε να υπάρχει επαρκής χώρος συζήτησης και ενημέρωσης για κάθε διάταξη. Σε κάθε περίπτωση, τονίζεται ότι η εν λόγω αναθεώρηση θα πρέπει να συμβάλει στην καταπολέμηση της κακονομίας και πολυνομίας.

4. Ο έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο των δημοσίων συμβάσεων. Είναι αναγκαία η αναθεώρηση του άρθρου 98 παρ. 1 β΄Σ; (Χρ. Δετσαρίδη):

Αναφέρεται στη συνταγματική πρόβλεψη του προσυμβατικού ελέγχου των δημοσίων συμβάσεων από το ΕΣ και τον δικαιοδοτικό έλεγχο από τα αρμόδια δικαστήρια, δηλαδή ενός διπλού, αυτοτελούς και ανεξάρτητου ελέγχου, με σκοπό την προστασία του δημόσιου χρήματος καθιερώνοντας ένα σύστημα διαφάνειας και προάσπισης του δημοσίου συμφέροντος. Επισημαίνεται ότι ο προσυμβατικός έλεγχος από το ΕΣ δεν υποκαθιστά τον δικαστικό έλεγχο, το οποίο ασκεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 95 παρ.1 α' Σ, το ΣτΕ επί της νομιμότητας της διοικητικής διαδικασίας. Το ΕΣ κατά την άσκηση του ελέγχου, εξετάζει εάν η διοίκηση ορθά ερμήνευσε και εφάρμοσε τη νομοθεσία που διέπει τον εκάστοτε διαγωνισμό και την οικεία σύμβαση και αν οι εκδοθείσες από αυτή διοικητικές πράξεις βρίσκουν έρεισμα στο νόμο. Επιπροσθέτως, αναφέρεται ότι το ΕΣ είναι επιφορτισμένο με δημοσιονομικό έλεγχο αποκλειστικά για την προστασία του δημόσιου χρήματος, στα πλαίσια της διαφάνειας κατά την οικονομική λειτουργία του κράτους. Τονίζεται ότι το ΕΣ στα πλαίσια της αρμοδιότητας άσκησης δημοσιονομικού ελέγχου, βάσει της διάταξης του άρθρου 98 παρ. 1 Σ, συνέβαλε στην προστασία του δημοσίου συμφέροντος και στη διασφάλιση της νομιμότητας στο πεδίο της δημοσιονομικής διαχείρισης. Πρόταση αναθεώρησης συνιστά ο αυτοπεριορισμός της έκτασης του ελέγχου από το ΕΣ της δημοσιονομικής νομιμότητας προκειμένου να μην καταλήξει το ΕΣ όργανο γενικού ελέγχου των δημοσίων συμβάσεων.

5. Η προστασία της δημόσιας περιουσίας και ιδίως η προστασία των κοινόχρηστων πραγμάτων εν όψει μιας πιθανής συνταγματικής αναθεώρησης (Δ. Μπελαντή):

Αναφέρεται ότι στη σημερινή εποχή εξαιτίας της ανάγκης για κάλυψη των μνημονιακών και δημοσιονομικών υποχρεώσεων, η νομοθεσία, ιδίως σε σχέση με την αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας, έχει ως επίκεντρο την οργανωτική μορφή του ΤΑΙΠΕΔ. Στο πλαίσιο του ζητήματος αυτού, τονίζεται ο κίνδυνος που ελλοχεύει, στα πλαίσια της παραχώρησης επ' άπειρον ιδιωτικών δικαιωμάτων επί της δημόσιας περιουσίας με σκοπό την έντονη οικονομική τους εκμετάλλευση ή πολύ περισσότερο, στα πλαίσια της μεταβίβασης κυριότητας με τον ίδιο σκοπό και συνίσταται στην απώλεια του δημοσίου

σκοπού και μάλιστα αυτού της κοινοχρησίας, καθώς ο διαχειριστής- ιδιώτης μπορεί να θέσει όρια και αποκλεισμούς στην κοινή χρήση. Επιπλέον, επισημαίνεται ότι, η αδιάκριτη και χρονικά απεριόριστη μεταβίβαση σειράς κοινοχρήστων και δημοσίων πραγμάτων στα πλαίσια του ΤΑΙΠΕΔ, ρευστοποιεί τελείως τα εννοιολογικά όρια μεταξύ της δημόσιας και ιδιωτικής περιουσίας του κράτους και επισημαίνεται ο κίνδυνος για την απώλεια του ελέγχου αλλά και της κυριότητας του σκληρού πυρήνα των δημοσίων πραγμάτων από το δημοκρατικό κράτος, το οποίο σε αυτήν την περίπτωση καθίσταται μη βιώσιμο. Τέλος, στα πλαίσια μιας μελλοντικής συνταγματικής αναθεώρησης, προτείνεται η εισαγωγή της έννοιας «του βασικά αναπαλλοτρίωτου των πραγμάτων που υπάγονται στη δημόσια κτήση και ειδικότερα στην κοινοχρησία». Ως προς το προαναφερθέν επισημαίνεται ότι μια τέτοιου είδους ρύθμιση εντάσσεται σωρευτικά ή και διαζευκτικά είτε στη διάρθρωση και στον εμπλουτισμό του δικαιώματος του άρθρου 5 παρ. 1 Σ, είτε στην ενίσχυση των διατάξεων του άρθρου 106 Σ περί κρατικού παρεμβατισμού στην οικονομία· ενισχύοντας και στις δύο περιπτώσεις τον ανθρωποκεντρικό προσανατολισμό του Συντάγματος.

- 6. Η άρση της μονιμότητας των δημοσίων υπαλλήλων (μία συνταγματική «αναθεώρηση» που ξεκίνησε ήδη στην πράξη) (Αθ.Τσιρώνά):** Αναφέρεται στο ζήτημα της αναγκαιότητας διατήρησης των δημοσίων υπαλλήλων στη χώρα, η συζήτηση για το οποίο έχει ενταθεί εξαιτίας της δημοσιονομικής συγκυρίας στην οποία αυτή βρίσκεται. Παραθέτει τις αλλαγές και τροποποιήσεις του γράμματος των συνταγματικών διατάξεων από τον κοινό νομοθέτη, αναφέρεται δηλαδή στην «άτυπη μεταβολή» του Συντάγματος που λαμβάνει χώρα τα τελευταία χρόνια. Ειδικότερα, προς ενίσχυση του ανωτέρω αναφέρονται τρία παραδείγματα μετασχηματισμού των ορίων προστασίας της μονιμότητας των δημοσίων υπαλλήλων, και αυτά είναι: α) η διαδικασία κατάργησης οργανικών θέσεων, β) οι νέες πειθαρχικές διαδικασίες με στόχο τη δημιουργία νέων λόγων απομάκρυνσης ή απόλυσης και γ) η υποκατάσταση της δημοσιούπαλληλικής σχέσης από μορφές απασχόλησης ιδιωτικού δικαίου. Επιπλέον, τονίζεται ότι μελλοντική αναθεώρηση του άρθρου 103 Σ θα έχει ως κατεύθυνση την κατάργηση της μονιμότητας. Επισημαίνει ότι η καθιέρωση της μονιμότητας δεν έγινε με σκοπό την προστασία των δημοσίων υπαλλήλων αλλά, κατοχυρώνοντας έστω και μια «σχετική» προσωπική ανεξαρτησία τους, στόχος είναι η ορθή λειτουργία της δημόσιας διοίκησης, δηλαδή να μην επηρεάζεται από εξωγενείς παράγοντες, να είναι ανεπηρέαστη η εκτέλεση του νόμου και τέλος να προασπίζει τα δικαιώματα των διοικουμένων. Διατυπώνεται, το συμπέρασμα ότι, εφόσον η τυχόν αναθεώρηση του άρθρου 103 Σ ενέχει μεγάλο κίνδυνο για την κατάργηση εγγυήσεων και σημαντικών δικαιωμάτων, είναι προτιμότερο να μην επιδιωχθεί.
- 7. Μερικές σκέψεις για την νομικοπολιτική θέση του Προέδρου της Δημοκρατίας σε ενδεχόμενη αναθεώρηση του Συντάγματος (Κων. Τσιμάρτα):** Σε αντίθεση με την άποψη της κατάργησης της παρ. 4 του άρθρου 36 Σ που προβλέπει τη διάλυση της Βουλής και προκήρυξη εκλογών σε περίπτωση αποτυχίας συγκέντρωσης πλειοψηφίας για την ανάδειξη ΠτΔ στην τρίτη κατά σειρά ψηφοφορία, προτείνονται εναλλακτικές προτάσεις όπως η εκλογή του ΠτΔ με απόλυτη πλειοψηφία από τη Βουλή στη τέταρτη κατά σειρά ψηφοφορία ή η εκλογή του ΠτΔ από εκλεκτορικό σώμα στο οποίο θα συμμετέχουν τα μέλη του Κοινοβουλίου,

εκπρόσωποι των ΟΤΑ και άλλων κοινωνικών φορέων. Επίσης, προτείνεται η άμεση εκλογή του ΠτΔ από το λαό. Επιπλέον, τονίζεται η ανάγκη κατάργησης της διάταξης που προβλέπει την αντικατάσταση του ΠτΔ συλλογικά από την Κυβέρνηση. Επιπροσθέτως, σχετικά με τη διάλυση της Βουλής προτείνονται ως εναλλακτικές αφενός η καθιέρωση της δυνατότητας και όχι της υποχρέωσης του ΠτΔ να διαλύει τη Βουλή και αφετέρου η καθιέρωση της δυνατότητας διάλυσης της Βουλής με πρωτοβουλία του Πρωθυπουργού. Τέλος προτείνεται η αυτοδιάλυση της Βουλής με λήψη σχετικής απόφασης με αυξημένη πλειοψηφία. Αναφορικά με τις λοιπές αρμοδιότητες του ΠτΔ προτείνεται η ανάθεση στον ΠτΔ της αρμοδιότητας παραπομπής ψηφισμένων νομοσχεδίων για έλεγχο συνταγματικότητας καθώς και η δυνατότητα του ΠτΔ να απευθύνει στο λαό διαγγέλματα χωρίς την προϋπόθεση συνδρομής της σύμφωνης γνώμης του Πρωθυπουργού και η δυνατότητα χορήγησης αμνηστίας για τα κοινά εγκλήματα. Όσον αφορά το δημοψήφισμα, προτείνεται η δυνατότητα της Κυβέρνησης να προκαλεί δημοψήφισμα χωρίς την παρεμβολή της Βουλής και ενθαρρύνεται η αναγνώριση τη λαϊκής νομοθετικής πρωτοβουλίας που θα υποχρεώνει την Κυβέρνηση να υποβάλει στη Βουλή νομοσχέδιο.

- 8. Συνταγματική Αναθεώρηση και Δημόσια Διοίκηση (Μ. Πραβίτα):** Αναφέρεται σε εκείνες τις διατάξεις του Συντάγματος που αφορούν την οργάνωση και τη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης. Σχετικά με το μείζονος σημασίας πρόβλημα της κακοδιοίκησης και «γραφειοπαθολογίας», προτείνεται για την καταπολέμησή τους, η βελτίωση της ποιότητας των αιτιολογικών εκθέσεων, με την τροποποίηση της σχετικής διάταξης του άρθρου 74 παρ. 1 του Σ. Επιπλέον, σχετικά με τις διατάξεις που αναφέρονται ειδικότερα στην Κυβέρνηση και στον Πρωθυπουργό, ο οποίος είναι επιφορτισμένος με την εποπτεία της εφαρμογής των νόμων από τη Δημόσια Διοίκηση, προτείνεται προσθήκη στο αρ. 81 παρ. 1β' του Σ της φράσης «οι συνεδριάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου να πραγματοποιούνται σε τακτική βάση». Ένα ακόμα θέμα που τίθεται είναι εάν ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης απαιτείται να φέρει και την ιδιότητα του Υπουργού και προτείνεται η αποσύνδεση των αξιωμάτων του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης και του Υπουργού, ώστε ο πρώτος να ασκεί αποκλειστικά, συντονιστικά καθήκοντα και εποπτικό έργο. Επιπροσθέτως, αναφέρεται το ζήτημα της διατήρησης ή μη της πρόβλεψης περί μόνιμου υπηρεσιακού υφυπουργού (αρ. 81 παρ. 1δ) που θα διορίζεται αντί του γενικού γραμματέα του υπουργείου. Αναφορικά με το ζήτημα αυτό, υποστηρίζεται η άποψη ότι είναι περισσότερο επιτακτική η ανάγκη απαγόρευσης της πρόωρης λήξης της θητείας των προϊσταμένων οργανικών μονάδων στη δημόσια διοίκηση, η οποία παρατηρείται κατά πάγια διοικητική πρακτική με τις εναλλαγές των Κυβερνήσεων. Επιπλέον, όσον αφορά στην εκλογή των μελών των ανεξάρτητων αρχών, με στόχο τη διαφάνεια, προτείνεται η εξέλιξη του επιστημονικού προσωπικού που τις στελεχώνει ώστε η ηγεσία τους να προέρχεται τελικά εκ των έσω.
- 9. Γιατί Συντακτική Συνέλευση; (Γ. Κατρούγκαλου):** Αναφερόμενος στο χαρακτήρα που θα πρέπει να έχει η επόμενη Βουλή, ο συγγραφέας επισημαίνει ότι σε συνθήκες βαθιάς κρίσης, όπως η σημερινή, το πώς θα χαρακτηριστεί η επόμενη Βουλή, σηματοδοτεί κυρίως, τι χαρακτήρα θα έχει η έξοδος από την κρίση. Στο δίλημμα που τίθεται για Αναθεωρητική ή Συντακτική Συνέλευση, τάσσεται υπέρ της Συντακτικής Συνέλευσης. Προς

ενίσχυση του ισχυρισμού του αναφέρει ότι η κρίση δεν είναι δημιούργημα του Σύνταγματος. Το αντίθετο: οι μνημονιακές πολιτικές αποτελούν συστηματική καταστρατήγηση του, συνιστούν ένα πραγματικό «παρασύνταγμα». Υποστηρίζεται ότι το σύστημα θεσμών που εγκατέστησε το Σύνταγμα αυτό, βρίσκεται σε πλήρη αναντιστοιχία προς την κοινωνικοπολιτική πραγματικότητα, δεν έχει περιθώρια βελτίωσης, μόνο ανατροπή. Επιπλέον, υποστηρίζεται ότι οι θεσμοί άμεσης δημοκρατίας, είναι αναγκαίοι για τον αναπροσανατολισμό του πολιτεύματος, όπως η ανακλητότητα των βουλευτών, η λαϊκή νομοθετική πρωτοβουλία για ψήφιση νόμων ή διεξαγωγή δημοψηφίσματος. Τέλος αναφέρει ότι, μόνο η συμμετοχή στην αναθεωρητική διαδικασία μπορεί να οδηγήσει σε συνταγματική παλινδρόμηση, όχι η πρόταση για Συντακτική Βουλή και τούτο γιατί είναι προφανές ότι η παρούσα κυβερνητική πλειοψηφία όχι απλώς δεν μπορεί να αποτελέσει αφετηρία για καμιά προοδευτική αλλαγή αλλά θα επιχειρήσει την πλήρη συνταγματοποίηση του φιλελευθερισμού. Κλείνοντας τονίζει ότι, η συντακτική συνέλευση είτε θα προκύψει κινηματικά, μέσω μιας νέας κοινωνικής πλειοψηφίας, είτε δεν θα υπάρξει καθόλου.

10. Σημεία για τη Συνταγματική Αναθεώρηση (Α. Μακρυδημήτρης):

Προσδιορίζει ο συγγραφέας ορισμένα κρίσιμα σημεία ως προς τα οποία θα μπορούσε να οργανωθεί εκ νέου η συνταγματική τάξη: i) ως προς το ζήτημα της ιδιότητας του Έλληνα πολίτη, προτείνει στα κριτήρια απονομής της ιθαγένειας να περιλαμβάνεται και η γνώση της ελληνικής γλώσσας, ii) ως προς τη διαφάνεια και τη λειτουργία των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, αναφέρει ότι πρέπει να αποσαφηνισθεί αναφορικά με τα παρένθετα πρόσωπα, πως η έννοια-κλειδί είναι η οικονομική εξάρτηση και όχι απλά η συγγένεια, iii) ως προς το ζήτημα της παιδείας προτείνει την αύξηση των ετών υποχρεωτικής φοίτησης, την καθολική δωρεάν παροχή της ανώτατης παιδείας σε έχοντες και μη έχοντες και τέλος την πρόβλεψη του κρατικού προνομίου για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, iv) ως προς την προστασία του περιβάλλοντος, επισημαίνει ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή, ώστε με τις τροποποιήσεις που θα γίνουν να μην παραβιάζεται η υποχρέωση του Κράτους να προστατεύει το ελληνικό φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον, εξειδικεύοντας τη σχετική διάταξη αναφέροντας ρητά την οικιστική πολιτική και τα δημόσια έργα, v) ως προς την οργάνωση των κομμάτων, προτείνει τη δημιουργία ειδικής ανεξάρτητης αρχής εφόσον δεν αρκεί το Ελεγκτικό Συνέδριο, με αρμοδιότητα το διαρκή έλεγχο των εκλογικών δαπανών και των πολιτικών χρηματοδοτήσεων, vi) προτείνει την εισαγωγή εγγυητικής ρήτρας για την κοινωνία των πολιτών και τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, vii) ως προς το εκλογικό σύστημα, προτείνει τη διαμόρφωση ενός πάγιου εκλογικού συστήματος, τη σύσταση ενός δεύτερου νομοθετικού σώματος καθώς και τον καθορισμό ενός ορίου θητείας των βουλευτών, viii) ως προς τις ρυθμιστικές αρμοδιότητες του ΠτΔ, αναφέρει ότι θα ήταν δυνατό να του αναγνωρισθεί η δυνατότητα να απευθύνει στο λαό διαγγέλματα χωρίς την προϋπόθεση συνδρομής της σύμφωνης γνώμης του Πρωθυπουργού καθώς και να μπορεί να προκηρύξει δημοψήφισμα για κρίσιμα εθνικά ζητήματα, ix) Ως προς τη δυνατότητα πρόωρης διάλυσης της Βουλής για ανανέωση της λαϊκής εντολής, υποστηρίζει την κατάργησή της, έτσι ώστε να παγιωθεί η διάρκεια της βουλευτικής περιόδου, x) Ως

προς τη βουλευτική ασυλία, προτείνει την κατάργηση του τεκμηρίου της σιωπηρής απόρριψης του αιτήματος άρσης της βουλευτικής ασυλίας, Χii) ως προς το ρόλο και τις αρμοδιότητες του ΣτΕ προτείνει τη μεταφορά των πρωτοβάθμιων ακυρωτικών αρμοδιοτήτων του στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια. Επίσης, προτείνει αλλαγές τόσο για τη στελέχωση της Δημόσιας Διοίκησης αλλά και για τις εγγυήσεις ανεξαρτησίας και ουδετερότητάς της, όπως επίσης προτείνει αλλαγές και για την οργάνωση των ΟΤΑ. Τέλος, ως προς το ζήτημα του ρόλου του κράτους απέναντι στην οικονομία, προτείνει την τροποποίηση του αρ. 106 Σ και ειδικότερα την απλούστευσή του και την κατάργηση της διάταξης αναφορικά με την εξαγορά επιχειρήσεων από το Κράτος.

Ιωάννης Ελ. Κοϊμτζόγλου, Δ.Ν., Δικηγόρος, Μέλος του ΔΣ της Ένωσης Ελλήνων Δημοσιολόγων (ΕΕΔ)